

**EURASIA
CENTER**

Eurázsia
Központ

Elemzések

**Egy „ázsiai NATO” létrehozásának lehetőségei az
Indo-csendes-óceáni térségben**

Klemensits Péter

EK/2025/3.

Eurázsia Központ

Elemzések

Kiadó:

Eurázsia Központ

Szerkesztő:

Dr. Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

1117 Budapest, Infopark sétány 1i

eurasiacenter@nje.hu

<https://eurasiacenter.hu/>

Kiadásért felelős személy:

Dr. Horváth Levente, igazgató

Jelen elemzés és annak következtetései kizárólag a szerzők magánvéleményét tükrözik és nem tekinthetők a **Eurázsia Központ** álláspontjának.

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2025.

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-550X

EGY „ÁZSIAI NATO” LÉTREHOZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI AZ INDO-CSENDES-ÓCEÁNI TÉRSÉGBEN

Klemensits Péter

A NATO-hoz hasonló kollektív biztonsági szervezet létrehozása már több alkalommal felmerült Ázsiában, de különböző okok miatt ez máig nem valósult meg. Legutóbb 2024 őszén Shigeru Ishiba japán miniszterelnök hozta fel ismét az ötletet szövetségeseinek, de a negatív reakciók miatt ez alkalommal sem tűnik megvalósíthatónak. Ezzel párhuzamosan a NATO bővítése az ázsiai-csendes-óceáni térségben szintén felmerült, noha konkrét tervekig ez a koncepció sem jutott el. Az elemzés célja, hogy röviden áttekintse az „ázsiai NATO-val” kapcsolatos korábbi koncepciókat, a NATO ázsiai bővítésének javaslatait, a japán kormány elképzelését és a szövetségeseinek reakcióit mérlegre téve a terv megvalósíthatóságának problémáját.

Kulcsszavak: NATO, kollektív biztonság, SEATO, Ázsia, Japán, Shigeru Ishiba

Abstract

The creation of a collective security organization such as NATO has been discussed several times in Asia, but has not come about for various reasons. Most recently, Japanese Prime Minister Shigeru Ishiba presented the idea to his allies in the fall of 2024, but the negative reactions to the idea make it seem unfeasible. At the same time, NATO expansion in the Asia-Pacific region has also been considered, although the concept has not yet reached the stage of concrete plans. The aim of this analysis is to provide a brief overview of previous concepts of an 'Asian NATO', proposals for NATO enlargement in Asia, the Japanese government's vision and the reactions of the Allies, and to weigh up the problem of the feasibility of the plan.

Keywords: NATO, collective security, SEATO, Asia, Japan, Shigeru Ishiba

Bevezetés

A 20. század során több alkalommal is felmerült a NATO-hoz hasonló kollektív biztonsági szervezet létrehozása Ázsiában, különböző okok miatt azonban ez nem valósult meg. 2024 őszén Shigeru Ishiba japán miniszterelnök újra felvetette az ötletet szövetségeseinek, azonban a negatív reakciók miatt várhatóan ebből az elképzelés sem fog megvalósulni. Kétségtelen, hogy a 21. században a többpólusúvá váló világrendben a nagyhatalmak geopolitikai rivalizálása során a NATO kulcsszerepet tölt be az Észak-atlanti térség stabilitásának megőrzésében, az Indo-

csendes óceáni térség államai azonban jelenleg még nem állnak készen hasonló szövetség létrehozására.

Az elemzés célja, hogy röviden áttekintse az „ázsiai NATO-val” kapcsolatos korábbi koncepciókat, a NATO kibővítésének lehetséges irányait Ázsiában, a japán kormány elképzelését és a szövetségesek reakcióit, mérlegre téve a terv megvalósíthatóságának problémáját.

Az előzmények: A SEATO

A hidegháború kezdeti szakaszában az Egyesült Államok megpróbált a NATO-hoz hasonló kollektív biztonsági szervezetet létrehozni Délkelet-Ázsiában, a Délkelet-ázsiai Szerződés Szervezete (SEATO) azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. 1949 tavaszán elsőként a Fülöp-szigetek vetette fel egy NATO-hoz hasonló szervezet létrehozásának szükségét a régióban, de az Egyesült Államok kerülendő az imperializmus vádját hivatalosan még nem támogatta a javaslatot. Az amerikai külpolitika a Truman-doktrínának megfelelően a kommunista (szovjet) terjeszkedés feltartóztatását tekintette a legfontosabb céljának Délkelet-Ázsiában, a kínai kommunisták győzelmét követően pedig ezen elv további megerősítést nyert. [1950 elején Washingtonban](#) a Nemzetbiztonsági tanács már egy regionális védelmi paktum létrehozásán gondolkodott, amely azonban Japán és a Fülöp-szigetek kivételével nem számolt az ázsiai nemzetek részvételével. A koreai háború kitörése döntő előrelépést jelentett a paktum felé vezető úton, ugyanis John Foster Dulles (1953 és 1959 között amerikai külügyminiszter) ennek következtében vált a regionális szövetség legfőbb pártolójává. Ő úgy hitte, hogy az amerikai külpolitika passzivitását leküzdve, az ázsiai országokkal egyenlő félként történő együttműködés méltó garanciát jelenthet a szovjet-kínai terjeszkedés megfékezéséhez és az USA pozícióinak megerősítését fogja eredményezni.²

1954. szeptember 8-án Manilában az Egyesült Államok, Nagy Britannia, Franciaország, Ausztrália, Új-Zéland, Thaiföld és a Fülöp-szigetek részvételével megalakult a SEATO, melyhez szinte azonnal csatlakozott Pakisztán is. A [szerződés szövege](#) többnyire megegyezik az Észak-Atlanti Szerződés szövegével azt a lényegi artikulust kivéve, hogy Dulles külügyminiszter nyomására a szerződés IV. cikkelye, amely a tagállamokat fenyegető fegyveres támadásra adott válaszról rendelkezik, szemben a NATO idevágó megfogalmazásával, az egyik nemzetet ért támadást nem tekinti az összes tagállam elleni támadásnak és az egyes országoknak „saját alkotmányos eljárásuknak” megfelelő ellenintézkedéseket enged meg. Az amerikai kormány és a Kongresszus ezzel biztosította, hogy akaratán kívül ne keveredhessen háborúba a régióban, és elhárítsa a szövetségesei részéről ránehezedő esetleges nyomást. Emellett az is különbség, hogy a NATO-val ellentétben nem volt egységes katonai parancsnoksága vagy állandó hadereje sem.

Dulles a SEATO-t megvalósult formájában csupán ideiglenes szervezetnek gondolta, amely alapul szolgálhat egy nagyobb regionális gazdasági-biztonsági közösséghez. Úgy vélte, hogy a kommunizmus elleni legjobb védekezés a térség

országainak gazdasági megerősítése, amely együtt járna a politikai stabilitás és emelkedő életszínvonal biztosításával. Az USA azonban ennek költségeit nem kívánta magára vállalni, ezt a szerepet Japánra hárította volna, összekapcsolva a szigetország kelet-ázsiai vezető szerepét a régió gazdasági megsegítésével. De a külügyminiszter terve nem valósulhatott meg, hiszen Japán nyíltan elutasította az újrafegyverkezés gondolatát, a védelmi közösséghez sem akart csatlakozni, ráadásul a délkelet-ázsiai államok többsége is a távolmaradást választotta; így a bővítés lehetősége fokozatosan lekerült a napirendről. Az [1970-es évek elején](#) pedig a Nixon-kormányzat már a Vietnámból való kivonulás és a Kínához való közeledés politikájával nehezen találta összeegyeztethetőnek a SEATO létjogosultságát, így 1977-ben a szervezet hivatalosan is megszűnt.

Az 1950-es években a délkelet-ázsiai országok többségét felölelő kollektív biztonsági intézmény létrehozásának még nem voltak meg a feltételei, ennek következtében a SEATO, mint valódi regionális védelmi szövetség nem érte el célját, hiszen a Dulles által megálmodott nagyobb szervezet létrejöttére nem kerülhetett sor, de mint az amerikai kormányzat érdekeit szolgáló ideiglenes intézmény – ami megalapozta az USA belépését a vietnámi háborúba – beváltotta a hozzá fűzött reményeket.

Vitathatatlan, hogy a bilaterális kapcsolatok építése sokkal jobban szolgálta az USA biztonságpolitikai érdekeit Ázsiában, mint a szükségtelen kockázatokkal járó multilaterális intézmények, ráadásul maguk a délkelet-ázsiai államok is elutasították az utóbbi kezdeményezést, és a szuperhatalommal való kétoldalú kapcsolatot favorizálták. Az USA számára az erős szövetségesek hiánya feleslegessé tette a kollektív védelem megvalósítását, Japán csatlakozásáról pedig az ázsiai országok ellenállása miatt kellett lemondania.

A kollektív védelem iránti averzió Délkelet-Ázsiában meghonosodott, [nemzetközi kapcsolatokat szabályozó normáknak is betudható](#) (az államok szuverenitása, be nem avatkozás elve, stb.) melyek szembekerültek a kollektív védelemre való törekvéssel, amelyet a nagyhatalmak folytatódó dominanciájával és a térség ügyeibe való beavatkozással azonosítottak. Az amerikai kormány és szövetségesei ugyan eredendően nem ellenezték a multilaterális intézményeket, de más ázsiai országok részéről olyan kemény ellenállással találkoztak, hogy egy életképes szervezet létrehozására nem volt esély.³

A NATO kibővítésére vonatkozó javaslatok az ázsiai–csendes-óceáni térségben

Az ázsiai NATO létrehozására irányuló tervek mellett meg kell említeni, hogy olyan elképzelések is napvilágot láttak, amelyek egy különálló szervezet létrehozása helyett a NATO kelet- és délkelet-ázsiai országokkal való kibővítésében látták a megoldást.

Legutóbb James Stavridis nyugalmazott amerikai admirális, aki 2009 és 2013 között volt a katonai szövetség európai erőinek főparancsnoka 2024 áprilisában vetette fel, hogy a NATO-tagság bővítése szükséges válasz a közel-keleti konfliktusokra, az orosz-ukrán háborúra, az amerikai-kínai feszültségekre és a dél-kínai-tengeri területi vitára. A tengerenagy ezért olyan ázsiai-csendes-óceáni országok [toborzását javasolta](#), „amelyek osztják a szövetség szabadságról, demokráciáról és emberi jogokról alkotott elképzelését”. A potenciális szövetségesek listáján pedig olyan országok szerepelnek, mint Ausztrália, Japán, Új-Zéland és Dél-Korea. Emellett az Egyesült Államokhoz fűződő szoros kapcsolataik miatt – az admirális szerint – [olyan délkelet-ázsiai nemzeteket](#) is be lehetne vonni, mint a Fülöp-szigetek, Thaiföld és Szingapúr.

A katonai szövetség Ázsia felé irányuló közeledése azonban kivívta az olyan országok tiltakozását, mint Kína, amelynek védelmi minisztériuma azzal vádolta a NATO-t, hogy az egy „két lábon járó hadigépezet”. Az elmúlt években a NATO egyre közelebb került az ázsiai-csendes-óceáni térséghez, és a nem létező „kínai fenyegetést” ürügyként használta fel a blokk konfrontáció előmozdítására, ami veszélyezteti a regionális biztonságot” – [közölte](#) a kínai védelmi minisztérium szóvivője, Wu Qian egy 2024 januári sajtótájékoztatón a NATO-val kapcsolatban.

Kínai vélemények szerint az Egyesült Államok a színpalak mögött a NATO ázsiai-csendes-óceáni térségbe való terjeszkedésének kezdeményezője. Washington manipulálja a blokkot, hogy előmozdítsa „Indo-csendes-óceáni stratégiáját” és hegemon törekvéseit, hogy saját érdekei érdekében eladja a biztonsági aggodalmakat, fokozva a regionális feszültségeket.

A NATO a közelmúltbeli ázsiai-csendes-óceáni szerepvállalása során hasonló trükköket alkalmazott, mint a keleti terjeszkedése során. Először egy „hipotetikus ellenséget” kreált, aggodalmat és félelmet keltve a régió országaiban, arra kényszerítve őket, hogy a biztonság hamis érzése érdekében az Egyesült Államokkal szövetkezzenek.

Az ázsiai-csendes-óceáni térségben az USA vezette NATO „rendszerszintű kihívásként” állítja be Kínát. Az elmúlt években az Egyesült Államok a globális hegemonia fenntartására irányuló erőfeszítései során egyre nyíltabban hangoztatta a Kína megfékezésére irányuló szándékát. A NATO először a 2019-es londoni csúcstalálkozóján tekintett Kínára, mint fő [aggodalomra okot adó témára](#), amikor a csúcstalálkozó közleménye szerint Kína „lehetőségeket és kihívásokat egyaránt” jelent. 2021-ben a NATO úgy festette le Kínát, mint a „szabályokon alapuló nemzetközi rend” és a NATO biztonsága szempontjából releváns területek „rendszerszintű kihívását”. A 2022-es madridi csúcstalálkozón a NATO azzal vádolta Kínát, hogy „veszélyezteti a NATO biztonságát”.

Elemzők rámutattak, hogy a NATO Kínával kapcsolatos torzításait és becsméréseit nagyrészt az Egyesült Államok táplálja. Joshua Shiffrin, a Marylandi Egyetem docense szerint az Egyesült Államok azért akarja a NATO további szerepvállalását Ázsiában, mert az amerikai védelmi tervezők [egyre inkább Kínára](#) összpontosítanak.

„Mivel az Egyesült Államok egyre inkább Kínát tekinti a legnagyobb ellenfelének, a NATO-t Ázsiába akarja „globalizálni”, és össze akarja kapcsolni a térségben meglévő amerikai szövetségekkel, beleértve Japánt, Dél-Koreát, a Fülöp-szigeteket és Ausztráliát” – nyilatkozta Timur Fomenko orosz politikai elemző.

„Ha ezt a rosszindulatú mérget Ázsiába exportálnánk, az olyan lenne, mintha Ázsia a pestist fogadná be” – mondta Paul Keating volt ausztrál miniszterelnök, utalva a NATO ázsiai-csendes-óceáni terjeszkedésére. Hun Sen volt kambodzsai miniszterelnök szintén figyelmeztetett a NATO térségbeli terjeszkedése által okozott kockázatokra. Megjegyezte, hogy egyes NATO-országok által a térségbe küldött hadihajók veszélyt jelentenek a regionális biztonságra, hozzátéve, hogy a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) egyik tagja sem hajlandó állást foglalni.

A japán miniszterelnök javaslata

Közvetlenül azelőtt, hogy a kormányzó Liberális Demokrata Párt vezetőjévé választották Shigeru Ishiba – 2024. október 1-től Japán miniszterelnöke – egy cikket írt a Hudson Institute-nek amelyben a [NATO ázsiai változatának létrehozása mellett](#) a Japán-USA biztonsági szerződés és a kétoldalú haderőkről szóló megállapodás felülvizsgálatát javasolta, annak érdekében, hogy a Japán-USA szövetség egyenrangú partnerek közötti együttműködéssé váljon. „A NATO-hoz hasonló kollektív önvédelmi rendszer hiánya Ázsiában azt jelenti, hogy háborúk törhetnek ki, mert nincs kölcsönös védelmi kötelezettség” – [fogalmazott Ishiba](#). Összehasonlítva Tajvant, a Kína által saját területének tekintett, demokratikusan kormányzott szigetet és az Oroszország által megszállt, nem NATO-tag Ukrajnát, azt is kijelentette, hogy „A NATO ázsiai változatának létrehozása elengedhetetlen Kína elrettentéséhez”. Ishiba a meglévő biztonsági partnerségek, mint például a Japán, Ausztrália, India és az Egyesült Államok alkotta „Négyes” (QUAD), valamint az Ausztráliát, az Egyesült Királyságot és az Egyesült Államokat tömörítő AUKUS mellett a Szöullal és Manilával létező partnerség összekapcsolása mellett foglalt állást.

[Azt is felvetette](#), hogy ennek a szövetségnek fontolóra kellene vennie az Egyesült Államok részéről „nukleáris fegyverek megosztását”, hogy jobban elrettentse az olyan nukleáris fegyverekkel rendelkező riválisokat, mint Észak-Korea, Oroszország és Kína. A beiktatási sajtótájékoztatón tett kijelentései arra utalnak, hogy a miniszterelnökké válása után is nagyrészt változatlanok maradtak a nézetei ezekben a kérdésekben annak ellenére, hogy a közvélemény támogatását aligha nyerné el a javaslat. Arról nem is beszélve, hogy jelenleg már csupán azért sem megvalósítható, mert először a japán alkotmányt kellene felülvizsgálni, hogy Japán teljes mértékben gyakorolhassa a kollektív önvédelmet.

A [kritikáktól tartva](#) Takeshi Iwaya külügyminiszter az ázsiai NATO-tervet „lehetséges jövőbeli lehetőségként” említette, míg Nakatani tábornok, a védelmi tárca vezetője kitért a kérdések elől, és csak annyit mondott, hogy nem kapott konkrét

utasításokat Ishibától a javaslattal kapcsolatban. Kishida azonban biztosan nem mondott le tervéről, hiszen a Liberális Demokrata Párt novemberben új bizottságot hozott létre kifejezetten az „ázsiai NATO” koncepciónak a megvitatására.

A kormányfő ötletével kapcsolatos reakciók

Ishida koncepciójával Japán legfontosabb szövetségese, az USA sem ért egyet. A NATO-ötletet annak napvilágra kerülését követően Washington [rögtön elutasította](#), hiszen Daniel Kritenbrink, a Kelet-ázsiai és Csendes-óceáni térségért felelős miniszterhelyettes azt elhamarkodottnak minősítette. India is jelezte, hogy nem támogatja Ishida javaslatát. „Soha nem voltunk egyetlen ország szerződéses szövetségesei sem. Nem gondolunk ilyen stratégiai felépítésre” – jelentette ki [Subrahmanyam Jaishankar](#) indiai külügyminiszter.

Ami az „ázsiai NATO” gondolatát illeti, Anthony Albanese ausztrál miniszterelnök arról beszélt, hogy „megvannak a saját megállapodásaink”, utalva a Japánnal, Indiával és az Egyesült Államokkal kötött QUAD egyezményre.

Mohamad Hasan maláj külügyminiszter pedig úgy nyilatkozott, hogy a délkelet-ázsiai országoknak már ott van az ASEAN ezért nincs szükségük egy külön NATO-ra.

Nem meglepő, hogy [Kína komolyan bírálta](#) a Shigeru Ishiba által előterjesztett, egy NATO-szerű ázsiai biztonsági struktúrára vonatkozó elképzelést, arra intve Tokiót, hogy „hagyjon fel a kizárólagos katonai szövetségekkel”, és „legyen óvatos szavakban és tettekben” a biztonság területén. A kínai védelmi minisztérium szóvivője, Wu Qian egy nyilatkozatában azt mondta, hogy Japán „a nem létező kínai fenyegetést felfújta, hogy megpróbálja elterelni a nemzetközi közösség figyelmét” a katonai terjeszkedéséről, és hogy Peking „határozottan ellenzi” ezt.

A japán miniszterelnök „ázsiai NATO” ötletéről, Szergej Lavrov orosz külügyminiszter újságíróknak [azt mondta](#), hogy a militarizáció minden formája és az új katonai blokkokra vonatkozó javaslatok a konfrontáció kockázatával járnak, amely könnyen „forró fázissá” válhat. Lavrov szerint ma már nyilvánvaló, hogy az Egyesült Államok és szövetségesei úgy döntöttek, hogy az ázsiai–csendes-óceáni térséget a NATO érdekszférájába vonják be.

Alapvetően a szakértők is elutasították Kishida elképzeléseit. Még ha az „ázsiai NATO” ötlete korai is, azt sugallja, hogy „Ishida megérti a Kína elleni regionális koalíciók kiépítésének fontosságát, és talán még tovább feszegeti a határokat Japán és partnerei közötti katonai kötelezettségvállalások terén, mint elődje, Fumio Kishida” – mondta Heng Yee Kuang a Tokiói Egyetem professzora.

„Az „ázsiai NATO” koncepciója kezdettől fogva kihívásnak, ha nem is irreálisnak tűnt” – [mondta Ken Jimbo](#), a Keio Egyetem regionális biztonsági szakértője és professzora, megjegyezve, hogy a régió országai között jelentős különbségek vannak a biztonsági prioritásokban.

Koichi Nakano, a Harvard Egyetem Weatherhead Nemzetközi Ügyek Központjának amerikai-japán kapcsolatokkal foglalkozó vendégkutatója [szkeptikusan nyilatkozott arról](#), hogy az Egyesült Államok támogatná az „ázsiai NATO” javaslatát. „Ishiba személyes kiállása azon a nézetén alapul, hogy [egy] amerikai-japán szövetséget egyenlőbb alapokra kellene helyezni. És ez kapcsolódik ahhoz a párhuzamos érveléséhez is, hogy Japánnal meg kellene osztani a nukleáris eszközöket. Más szóval, ez azzal a céllal történik, hogy korlátozza az amerikai egyoldalúságot” – mondta Nakano.

[Stephen Nagy](#), a tokiói Nemzetközi Keresztény Egyetem politikai és nemzetközi tanulmányok professzora szerint az „ázsiai NATO” nem reális és nem is megvalósítható. Egy minilaterális együttműködés, amely az országok egy kis csoportjának konkrét kérdésekben való együttműködését jelenti, megvalósíthatóbb lenne, mint az „ázsiai NATO” koncepció.

[John Chuan Tiong Lim](#), a Tokiói Egyetem kelet-ázsiai és nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó kutatója szerint az „ázsiai NATO” ötlete jelentős akadályokba ütközik, többek között a japán alkotmány 9. cikkelye miatt, amely megtiltja az országnak a kollektív hadviselést. Ez lehetetlenné tenné, hogy Japán közvetlenül lemásolja a NATO európai modelljét – fogalmazott a szakértő.

A délkelet-ázsiai vezetők [örülnének, ha Japán](#) nagyobb szerepet játszana a térség biztonsági kérdéseiben, de egy ázsiai NATO gondolatát nem támogatnák” – [vélekedett Benjamin Ho](#), a szingapúri S. Rajaratnam School of International Studies Kína-programjának adjunktusa.

Konklúzió

Mint azt a fentiekből láttuk, 1945 után több alkalommal is felmerült, hogy az ázsiai–csendes-óceáni térségben egy a NATO-hoz hasonló kollektív védelmi szövetséget hozzanak létre, ehhez azonban hiányoztak a szükséges feltételek. Mindazonáltal az ötlet időről-időre újra felmerül, legutóbb 2024 őszén a japán miniszterelnök részéről. Mivel Japán partnerei sem támogatják az ötletet, így valószínűsíthető, hogy azt hosszútávon sem sikerül megvalósítani. A kollektív védelem kiterjesztésének másik alternatívája lehet a NATO bővítése Ázsiában, viszont erre a szervezet sem áll készen, nem is beszélve az ázsiai–csendes-óceáni térség országairól. Habár az Észak-atlanti térségben a NATO jelentősen hozzájárult a stabilitás fenntartásához a fennállásával, egyértelmű, hogy figyelembe véve a rivális nagyhatalmak törekvéseit, jelen helyzetben egy ázsiai NATO csupán fokozná a feszültségeket és hozzájárulna a geopolitikai törésvonalak elmélyítéséhez. Ami azonban nem jelenti azt, hogy ne lenne politikai szándék és stratégiai mozgástér a további együttműködésre, vagy hogy a kollektív védelem hiányában az elrettentés lehetetlen.

Jegyzetek

¹ Az „ázsiai NATO” alatt a NATO intézményi struktúrájának megfelelő ázsiai tagok által létrehozott szervezetet kell érteni.

² A Nemzetbiztonsági Tanács 1954. áprilisi állásfoglalása a létrehozandó szövetség egyik legfontosabb céljának jelölte meg olyan feltételek biztosítását, amely az elnök számára lehetővé tenné az amerikai haderő ENSZ és kongresszusi felhatalmazás nélkül történő indokínai bevetését a délkelet-ázsiai szövetségesek védelmében. Ezt a célt később sikerült elérni, mivel a protokoll szerződés 1954-től lehetőséget nyújtott Dél-Vietnám katonai támogatására és egy kommunista ellenes rezsim fenntartására, miközben a szövetségesek védelmének ürügyén az 1964-ben elfogadott Tonkini-öböl határozat biztosította az amerikai haderő ENSZ felhatalmazás nélküli tetszőleges vietnámi alkalmazását.

³ Az Indo-csendes-óceáni térségen belüli kollektív védelmet ellehetetlenítő politikai széthúzás és belső rivalizálás fő oka az, hogy ugyan a régió nemzetei az egymás közötti vitarendezést preferálják, de paradox módon egy ázsiai állam elsőszámú katonai/stratégiai ellensége jellemzően éppen egy másik ázsiai állam, ami elejét veszi az államérdekeik közötti tartós azonosságok létrejöttének.